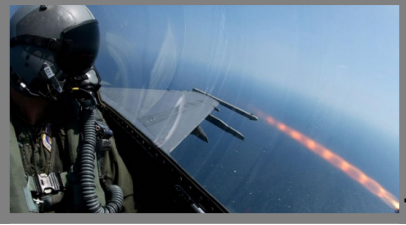

Uluslararası Alanda İki Krizin Karşılaştırması: Mavi Marmara ve Uçak Krizi

İçeriği Yazan: [Anafarta Kumandanı](#) [1] Zaman: Salı, 26/06/2012 - 16:53

Yazar: Emrah KAYA

Yazının Yazıldığı Tarih: 26.06.2012

Türkiye- İsrail Arasındaki Mavi Marmara Krizi

31 Mayıs 2010 tarihinde Gazze’de ki halka yardım götürmek isteyen insani yardım gemisi, İsrail tarafından karasularına girilmemesi konusunda uyarıldı.

Ancak gemi İsrail ablukasını yıkmak için bu uyarıyı dikkate almayarak yoluna devam ettiler. Bunun sonucunda uluslararası hukuka göre güvenliğini bahane eden İsrail, Mavi Marmara gemisine askeri bir hareket düzenlemiştir. Bu askeri saldırı sonucunda 8’i Türk olmak üzere 9 kişi ölmüş, birçok kişide yaralanmıştır. Cesetlerin üzerinde yapılan incelemede İsrail askerlerinin kullandığı silah tespit edilememiştir. Dönemin Adli Tıp Başkanı yaptığı açıklamada “Kesinlikle 9 mm değil. Onu ayırt edecek donanımdayız. Bu farklı bir şey, bunun çapı yok. Anlatamam, görmeniz gerekir. Tarifile olmaz. Görüntüyü büyüklerimiz uygun görürse verecekler. Onları da biz size aktaracağız.” diyerek durumu anlatmıştır. Ayrıca Başkan, 9 yaralının üzerinden toplam 30 adet kurşun yarası olduğunu, bazı insanlara 45 cm’den ateş açıldığı, bazı cesetlerin kafasında birden çok kurşun çıktığını belirtmiştir.

Bu yaşanan krizden sonra AKP, İsrail’den bazı isteklerinin olduğunu belirtmiştir. Gazze ablukasının kaldırılması, özür ve tazminat konusunda İsrail’den istekte bulunan AKP, özellikle özür ve abluka konularında olumsuz yanıt alınca İsrail’e karşı öncelikli olarak hukuki alanda bazı yaptırımlar uygulayacağını dile getirmiştir. Bunlar:

- Diplomatik ilişkiler düşürülecek ve büyükelçi geri çağırılacak.
- İsrail’le yapılan askeri anlaşmalar askıya alınacak.
- Türkiye, Doğu Akdeniz’de seyrüsefer serbestliği adına gerekli önlemleri alacak.
- Gazze’de ki ambargo tanınmayacak.
- Saldırıda mağdur olan Türk ve yabancıların hakları aranmaya devam edilecek.

Türkiye’nin bu sert tutumu üzerine sert açıklamalarda bulunan İsrail Dışişleri Bakanı Lieberman, ilişkilerin daha da gerilmesine neden oldu. Bunun sonucunda Türkiye’den tepkilerin artması ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun yaptığı açıklamalar ve gerekirse İsrail’le çatışmaya girileceğinden bahsetmesi üzerine dış basından oldukça tepki görmüştür. Türkiye’nin bu tutumuna AB ve ABD bir anlam verememiştir.

2 Haziran 2010 tarihinde BM konu üzerinde bir rapor hazırlama kararı almıştır. 27 Eylül 2010 tarihin de genel olarak olaya tarafsız yaklaşan bir rapor sunulmuştur. Bu raporda İsrail eleştiri konusu iken Türkiye haklı olan ülke konumundaydı. Ancak 2 Ağustos 2010 tarihinde Yeni Zelanda eski başbakanı Sir Geoffrey Palmer’in, yardımcılığını Kolombiya eski devlet başkanı Alvaro Uribe’nin yaptığı bir soruşturma komisyonu kurulmuştur. Komisyon, Palmer Raporu isimli hazırladığı raporda şunları belirtmekteydi:

- Gazze'ye uygulanan abluka yasaldır.
- İsrail komandoları aşırı ve mantıksız güç kullanmışlardır.
- Önce gemidekilerin saldırıda bulunduğu belirtilmiştir.
- İsrail üzüntüsünü uygun bir biçimde dile getirmeli ve tazminat ödemelidir.
- İsrail'in donanmalarıyla güvenlik önlemi alması hukukidir.
- Mavi Marmara, donanma abluhasını geçmeye çalışması yanlıştır.

Raporda bunlar genel olarak ele alınırken Türk tarafı hatalı olarak görülmektedir.

Bu gelişmelerin sonrasında AKP, İsrail'i kendisinin bulunduğu birçok askeri tatbikattan çıkarmaya çalışmıştır. Ayrıca İsrail şirketleri Türk kamu ihalelerine girmesi engellenmiştir. Ancak İsrail sermayesine karşı Türkiye'de bir önlem alınmamış, İsrailli firmaların limanlarda bile rahatça dolaşmasına göz yumulmuştur. Bunların yanı sıra AKP'nin, İsrail'le gizlice görüştüğü ortaya çıkmıştı. Bu görüşmelerden birinin de AKP kökenli Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından yapıldığı iddiaları ortaya atılmıştı.

Sonuç olarak Türkiye İsrail'e karşı esip gürlemiştir. Ahmet Davutoğlu İsrail'e karşı yaptırımlar uygulayacaklarını dile getirmiştir. Bir süre sonra AKP, büyük devlet olma özelliklerinden bahsetmeye başlamışlardır. Türk toplumu ise bu gelişmeyi meydanında yardımıyla unutmuş ve gündeminden çıkarmıştır. Türkiye ile İsrail arasındaki çekişmenin tamamıyla bitmesi bile sessiz bir kılıfa bürünmesi başta Amerika olmak üzere Avrupa, NATO ve BM'nin işine gelmiştir.

Türkiye- Suriye Arası Uçak Krizi

22.06.2012 tarihinde Türkiye'de havalanan "Yalnız, Silahsız, Korkusuz" diye nitelendirilen, temel görevi keşif, radar sistemini kontrol, gizli birliklerin yerini belirleme ya da askeri üstlerin fotoğrafını çekme olduğu belirtilen bir uçak Türkiye'den havalanmıştır.

Havalandıktan kısa bir süre sonra uçağın düştüğü ve düşürüldüğü anlaşılmış, Türkiye gündemine bomba gibi düşen uçak krizi sonrasında Suriye'nin uçağı vurduğu ortaya çıkmıştır. Suriye yaptığı açıklamalarda ilk öncelikle Türk uçağı olduğunu anlamadıklarını, daha sonra 100 metre yükseklikten uçtuğu ve uçaksavarlarla düşürüldüğü söylemiştir. Ancak Türkiye Suriye'nin iddialarını yalanlayarak ellerinde telsiz kayıtlarının olduğunu belirtmiştir. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ise Suriye ile yaşanan son krizle ilgili olarak Erdoğan'la yaptığı görüşme sonrası telsiz kayıtlarının kendisine dinletilmediğini belirtmiştir.

Türkiye, uçağın Suriye'nin 13 deniz mili açığında vurulduğunu belirtmiştir. Uçağın silahsız olduğu, kısa bir sürelide olsa sınır ihlalinin olduğunu ancak bunun tespit edilmesinden sonra uçağın hava sahalarında çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca uçağın uçak savarlarla değil füzelerle vurulduğu Türkiye tarafından iddia edilmektedir.

AKP'den Suriye'ye karşı sert tavır almıştır. İlk öncelikle bu sert tavır sözlere yansımaktadır. Bunlar:

- Erdoğan: TSK'nın angajman kuralları değişmiştir. Suriye sınırında yapılacak tüm ihlallere karşılık verilecektir.
- Davutoğlu: Suriye istikrarsızlık unsuru haline geldi. NATO nezdinde girişimimiz olacak.
- Arınç: Uçağımız kasten vuruldu.

Uluslararası alanda BM'nin ve NATO'nun desteğini almak isteyen Türkiye, BM'ye iki mektup göndermiş ve NATO'yu ise toplantıya çağırmıştır. BM'ye gönderilen mektupta Türk uçağının uluslararası hava sahasında vurulmadığı belirtiliyor.

Uluslararası alanda Suriye'ye karşı ABD Dışişleri Bakanı Clinton yaptığı açıklamada bunun küstah ve kabul edilemez olduğunu belirtmiştir. İtalya ise Suriye'yi büyük bir öfkeyle kınamıştır. AB bakanları aldıkları bir kararla bu olayın kabul edilemez olduğunu dile getirmiştir. Fransa Dışişleri Bakanı da saldırıyı kınadığını açıklamıştır. Bunların yanında açıklama yapan bir NATO pilotu Türkiye'nin kasten

Suriye hava sahasını işgal ettiğini ve muhtemelen Suriye savunmasının kontrol edildiğini belirtmişti. Son günlerde gündemde dolaşan bir habere göre İngiltere, Türkiye'nin yapacağı askeri misillemeye destek olmak için uçaklarının hazır tuttuğunu belirmiş ve birçok NATO ülkesinin Türkiye'ye destek vereceğini açıklamıştır.

Karşılaştırma

Bütün bu yaşananlardan ortaya çıkacak olan temel sonuç İsrail, uluslararası alanda Mavi Marmara gemisine askeri bir hareket düzenlemiş ve bu durum BM raporlarında bile kabul edilmiştir. Ancak Suriye ile yaşanan krizle ilgili olarak bilgi kirliliği devam etmekte ve hükümetler ellerinde belge olduğunu dile getirmektedir. Ancak bu belgeler kamuoyuyla daha paylaşılmamıştır. Türkiye, buna rağmen Suriye ile yaşanan olayda Suriye'ye bir düşman tavrıyla yaklaşmaktadır.

Suriye ile yaşanan kriz sürecinde NATO ile görüşmelere başlanmış ve BM devreye sokulmuştur. Ancak İsrail'le yaşanan kriz sürecinde Türkiye sadece gürlemişti. Kısa vadeli bir düşmanlık yaşanmıştır. Suriye'ye karşı tavrın uzun süreli olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü en azında Esad yönetimi devrilinceye kadar Türkiye sert yapısını sürdürmeye devam edecek gibi gözüküyor.

Ortadoğu'da Esad dış basının verdiği bilgilere göre halkını katletmektedir (!). Türkiye, bu yüzden Suriye'yi bir sorun olarak görmekte ve bölgede batı yanlısı, insan haklarına daha çok önem veren (!), batı sermayesine tamamen açık ve Amerika'nın jandarmalığını yapan bir ülke oluncaya kadar bu sorun olarak görmeye devam edecektir. İsrail ise bulunduğu bölgede kendi vatandaşlarını değil başka ülkelerin vatandaşlarını terörist muamelesi yaparak öldürmekte ve hiç kimseye bu konu ile ilgili muhatap almamaktadır. Suriye konusunda esip gürleyen AKP, İsrail konusunda sessizliğini korumaktadır. Çünkü AKP bölgede yaşayacak olan gelecek nesilleri düşünmemekte sadece gelecek seçimleri be batı çıkarlarını düşünmektedir.

Türkiye uzun zamandır Suriye konusunda aradığı bahaneyi bulmuştur. ABD ve AB'nin çıkarları doğrultusunda Suriye'ye girmek bir yana dursun İran, Rusya ve Çin'i karşısına almakta bile çekinmemektedir. AKP artık Türkiye'yi Amerika'nın karakol ülkesi haline getirdiğini açık açık göstermektedir.

Son olarak yaşanan Mavi Marmara krizinde Avrupa ve Amerika İsrail ile Türkiye arasındaki krizin büyümemesi için ellerinden geleni yapmışlardır. Ayrıca Türkiye'nin ilk başlarda izlemiş olduğu sert politikaya anlam verememişler ve BM nezdinde ise İsrail'i Türkiye karşısında koruma politikası izlemişleridir. Türkiye, İsrail ile yaşadığı krizde NATO'yu devreye sokmaya çalışmamıştır. Ancak Suriye ile yaşanan uçak krizinde daha olay tamamıyla aydınlatılmadan, gerekli çalışmalar yapılmadan Avrupa ve Amerika kuduz köpekler gibi Suriye'ye saldırmanın hevesindedirler. Bu konu ile ilgili Türkiye'nin askeri bir saldırı yapmasını beklemektedirler. Türkiye ise AKP hükümeti yüzünden Osmanlı döneminde yıllarca egemenliğinde bulunan, Cumhuriyet döneminde yıllarca komşusu olan bir ülkeyi AB ve ABD'ye parçalatma hevesi yaşatmaktadır. AKP'nin yaptığı bu ikiye bölme siyaseti tamamıyla Türk Milletinin yapısına, dünya görüşüne ve ahlak anlayışına aykırıdır. Umarım AKP şu anda yaptığı gaflet ve delaletten vazgeçer.

Emrah KAYA

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

- [Güncel](#) [4]

Kaynak URL (06/05/2024 - 11:50 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/uluslararasi-alanda-iki-krizin-karsilastirmasi-mavi-marmara-ve-ucak-krizi>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/anafarta-kumandani>
[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>
[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>